

לא יקדיש ואם הקדיש אינה קדושה?!

ומשנינן: רב ושמואל דאמרי תרווייהו: אין מקדישין ליגאל בגירוע פחות משתי שנים שהמקדיש בפחות מב' שנים אין דין גירוע בפדיונה אלא נותן נ' סלעים⁽²⁾, וכיון דאין מקדישין ליגאל בגירוע פחות משתי שנים על כן למדתנו המשנה שיהא אדם חס⁽³⁾ על נכסיו ואל יקדיש פחות משתי⁽⁴⁾ שנים, כדי שלא יפסיד בפדיונה מ"ח סלעים.

איתמר: המקדיש שדהו בשנת היובל עצמה: רב אמר: קדושה, ונותן חמשים! שזהו

הקדשו ועד היובל ב' שנים, ואז מגרע מפדיונו כל השנים שעברו, נמצא שריוח הוא להקדש להתחשב בכך, שכבר חלפו ויצאו חדשים אלו מן השנה!

גמרא:

ומקשינן אמתניתין שאין מקדישין לפני היובל פחות משתי שנים ומשמע לפי פשוטו שאין חל ההקדש כלל, ורמינהו: מקדישין בין לפני היובל ומשמע אפילו פחות מב' שנים, בין לאחר היובל, ובשנת היובל עצמה

בשנה האחרונה לפני היובל עולה הפדיון ביוקר, וידעו לעשות חשבון אם רוצים להקדיש כל כך הרבה.

4. הקשו התוספות, מדוע לא כתוב גם שלא יקדיש מיד אחרי היובל שאז יצטרך לפדות בחמישים שקל כסף, ובתירוץ אחד תירצו התוספות, שעל זה אין צורך להזהיר, כי יוכל לחכות עד שלש שנים לפני היובל ולפדות בשלשה שקלים. אך אם מקדיש לפני היובל אין לו את העצה לחכות כי ביובל תצא השדה לכהנים ולכן על זה הזהירה המשנה.

ותמה הגרי"ז, מדוע כתבו התוספות שיוכל לפדות שלש שנים לפני היובל, והרי גם שנתיים לפני היובל יכול עדיין לפדות בגירוע בשני שקלים.

וביאר הגרי"ז, שהרי אי אפשר לצמצם, ואם יחכה עד השנתיים האחרונות לא יוכל לדייק ושוב יכנס בשנתיים האחרונות ולא יוכל לפדות בגירוע, ולכן כתבו התוספות שיפדה שלש שנים לפני היובל.

אך יש עצה לפדות שלש שנים לפני היובל על לאחר זמן כשיהיה בדיוק שנתיים לפני היובל, ואז יחול הפדיון כשיהיה שנתיים לפני

2. ברש"י ותוספות מבואר, שאם פודה בשנה האחרונה לפני היובל פודה בחמישים שקל כסף, והרא"ש כתב שאין לפרש שהייסוד הוא לתת לפחות גירוע של שתי שנים, ואם בא לפדות בשנה האחרונה לפני היובל יתן מחיר של שתי שנים, דהיינו, שני סלעים ושני פונדיונות, שאם כן, מה שייך לומר שיהא אדם חס על נכסיו, והרי כל ההפרש הוא רק סלע ופונדיון.

אלא מוכח ברש"י ותוספות, שאם פודה בשנה האחרונה לפני היובל צריך לתת את כל השיעור של חמישים שקל כסף, ואינו נפטר במחיר של שנתיים.

3. ולכאורה צריך ביאור, שהרי אין זה בזבז סתם אלא הכסף הולך לבדק הבית.

ובתוספות [ד"ה רב] וביתר ביאור ברא"ש כתבו שהתנא מודיע להמון העם שאינם בקיאים בהלכה שידעו שאם יקדישו בשנה האחרונה לפני היובל יהיה הפדיון בחמישים שקל בלי גירוע.

ויש להוסיף, שלהלן בפרק שמיני מבואר במשנה שכאשר אדם מקדיש הוא צריך לעשות חשבון שלא להקדיש יותר מכפי יכלתו, וזה שמודיע התנא לאנשים שהקדש שדה אחוזה